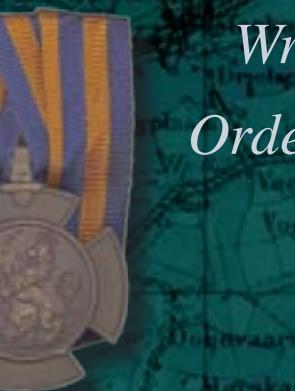

Uitgave:
Ministerie van Defensie,
Directie Voorlichting en Communicatie
Foto's:
Nederlands Instituut voor Militaire Historie,
Stichting Wojtek, Stichting Market Garden,
Hennie Keeris (Ministerie van Defensie)
Mei 2006

Defensie

*Wręczenie Orderu Wojskowego im. króla Willema I i
Orderu Brązowego Lwa przez Jej Wysokość Królową,
31 maja 2006 roku w Hadze*

*Presentation of the Military Order of William
and Bronze Lion by Her Majesty Queen Beatrix
The Hague, 31 May 2006*

*Uitreiking Militaire Willems-Orde
en Bronzen Leeuw door Hare Majesteit Koningin Beatrix
Den Haag 31 mei 2006*

Słowo wstępne

Foreword

Voorwoord

Wielce Szanowni Goście!

W dniu dzisiejszym na dziedzińcu wewnętrznym parlamentu ma miejsce wyjątkowa uroczystość. Jako wyraz uznania za godne najwyższego podziwu czyny odwagi, roztropności i wierności okazane przez 1 Samodzielną Brygadę Spadochronową w czasie operacji Market Garden we wrześniu 1944 roku, rząd holenderski podjął niedawno decyzję przyznania tej brygadzie Wojskowego Orderu Willema. Jej Królewska Wysokość udekoruje tym odznaczeniem sztandar 6 Brygady Spadochronowo-Szturmowej, która kontynuuje tradycje 1 Samodzielnnej Brygady Spadochronowej. Rząd holenderski podjął ponadto decyzję o przyznaniu pośmiertnie ówczesnemu dowódcy tej brygady, gen. bryg. Stanisławowi Sosabowskiemu, orderu Brązowego Lwa. Jej Królewska Wysokość wręczy insygnia orderu wnukom generała. Sprawia mi wielką radość, że wielu weteranów brygady przyjęło moje zaproszenia do uczestniczenia w tej podwójnej uroczystości. Są oni w dniu dzisiejszym i jutro w czasie wizyty w Driel i Oosterbeek naszymi honorowymi gośćmi. Minęło już ponad 50 lat od podjęcia po raz ostatni decyzji o przyznaniu Wojskowego Orderu Willema. Order Brązowego Lwa został po raz ostatni wręczony za czyny z roku 1962. Również w tym wymiarze ceremonia, która dzisiaj będzie miała miejsce na dziedzińcu wewnętrznym parlamentu, jest czymś bardzo wyjątkowym.

H.G.J. Kamp
Minister Obrony

Distinguished guests,

An exceptional ceremony will take place today at the Binnenhof. The 1st Independent Polish Parachute Brigade was recently awarded the Military Order of William by Royal Decree, on account of the highly commendable acts of bravery, skill and loyalty displayed by the brigade during Operation Market Garden in September 1944. Her Majesty Queen Beatrix will attach this medal to the colour of the 6th Polish Air Assault Brigade, which continues the traditions of the 1st Independent Polish Parachute Brigade. Also by Royal Decree, the commander of the 1st Independent Polish Parachute Brigade during Operation Market Garden, Major General Stanisław Sosabowski, was posthumously awarded the Bronze Lion. Her Majesty Queen Beatrix will present the medal to General Sosabowski's grandsons. I am delighted that a large number of veterans of the brigade have accepted my invitation to attend this double ceremony. They will be our guests of honour both today and tomorrow, when they will visit Driel and Oosterbeek. The last time a Military Order of William was awarded was more than fifty years ago. The last Bronze Lion to be awarded was for acts of valour which took place in 1962. This makes the ceremony that will take place at the Binnenhof today an especially significant occasion.

H.G.J. Kamp
Minister of Defence

Zeer geëerde gasten,

Vandaag vindt op het Binnenhof een uitzonderlijke ceremonie plaats. Wegens de zeer bewonderenswaardige daden van moed, beleid en trouw die door de 1ste Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade tijdens operatie Market Garden in september 1944 zijn betoond, heeft de Nederlandse regering onlangs besloten de Militaire Willems-Orde aan deze brigade toe te kennen. Hare Majesteit de Koningin zal deze onderscheiding hechten aan het vaandel van de 6th Polish Air Assault Brigade, die de traditie van de 1ste Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade voortzet. De Nederlandse regering heeft tevens besloten de toenmalige commandant van deze brigade, generaal-majoor S.F. Sosabowski, postuum de Bronzen Leeuw te verlenen. Hare Majesteit de Koningin zal deze onderscheiding aan de kleinzonen van de generaal uitreiken. Ik ben zeer verheugd dat een groot aantal veteranen van de brigade gevuld heeft gegeven aan mijn uitnodiging vandaag deze dubbele plechtigheid bij te wonen. Zij zijn vandaag en morgen, wanneer zij een bezoek brengen aan Driel en Oosterbeek, onze eregasten. Het is meer dan vijftig jaar geleden dat voor het laatst een Militaire Willems-Orde is toegekend. De laatste Bronzen Leeuw die is uitgereikt, is gerelateerd aan daden die in 1962 zijn verricht. Ook in dit opzicht is de ceremonie die vandaag op het Binnenhof zal plaatsvinden, een zeer bijzondere.

H.G.J. Kamp
Minister van Defensie

*1. Samodzielna Brygada
Spadochronowa
i
operacja Market Garden*

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa pod dowództwem generała-majora S. F. Sosabowskiego, została utworzona w 1941 roku na ziemi brytyjskiej. Początkowo jej zadaniem było wykonanie - w odpowiednim momencie - desantu na terytorium Polski. Miała ona wspólnie z ruchem oporu (Armią Krajową) walczyć z Niemcami. Zamierzenie to okazało się jednak niewykonalne. Z tego powodu, rząd polski na uchodźstwie w czerwcu 1944 roku pod naciskiem sił alianckich zgodził się, żeby brygada jako część korpusu ekspedycyjnego alianckich sił zbrojnych pod dowództwem generała D. D. Eisenhowera, została użyta w Zachodniej Europie. Kiedy w sierpniu 1944 roku wybuchło w Warszawie powstanie, żołnierze Brygady byli bardzo zawiedzeni nie mogąc przyjść z pomocą

*The 1st Independent
Polish Parachute Brigade
and
Operation Market Garden*

The 1st Independent Polish Parachute Brigade, commanded by Major General Stanisław F. Sosabowski, was formed in 1941 on British soil. This unit was initially destined to be dropped over Polish territory at the right moment to join forces with the Polish resistance army (the Armia Krajowa) and engage the Germans. This plan, however, later proved not to be feasible. For that reason, the Polish government-in-exile agreed in June 1944, under pressure from the allies, to assign the brigade to take part in the battle in Western Europe as part of the allied expeditionary army, that was under the command of General Dwight Eisenhower. In August 1944, when the uprising in Warsaw broke out, the soldiers of the brigade were extremely disappointed that they were unable to support their countrymen. The brigade was to undergo its baptism of fire not in Poland but in the Netherlands where it had been

*De 1e Zelfstandige Poolse
Parachutistenbrigade
en
operatie Market Garden*

De 1^e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade die onder bevel stond van generaal-majoor S.F. Sosabowski, werd in 1941 op Britse bodem opgericht. Deze eenheid was aanvankelijk voorbestemd om op een geschikt moment boven Pools grondgebied te worden gedropt. Zij zou dan samen met het Poolse verzetseleger (de Armia Krajowa) de strijd met de Duitsers aanbinden. Dit voornemen bleek echter onuitvoerbaar. Daarom ging de Poolse regering in ballingschap er in juni 1944 onder druk van de geallieerden mee akkoord dat de brigade, als onderdeel van het geallieerde expeditieleger onder commando van generaal D.D. Eisenhower, in West-Europa zou worden ingezet. Toen in augustus 1944 in Warschau de grote opstand uitbrak, waren de militairen van de brigade erg teleurgesteld dat zij hun landgenoten niet te hulp konden schieten.

swoim rodakom. Brygada miała przejść chrzest bojowy nie we własnym kraju, Polsce, lecz w Holandii, gdzie przydzielono jej zadanie w operacji Market Garden.

Plan operacji Market Garden, która miała odbyć się w drugim tygodniu września 1944 roku pod dowództwem marszałka polnego B.L. Montgomergo, był śmiały. Opierał się na - jak okazało się po czasie - optymistycznym założeniu, że Niemcy po porażce w Normandii i chaotycznym odwrocie z Francji i Belgii nie będą w stanie stawić znaczącego oporu. 17 września, pierwszego dnia operacji, trzy dywizje powietrzno-desantowe (dwie amerykańskie i jedna brytyjska) miały zająć, położone na osi Eindhoven-Arnhem, mosty na rzekach Moza, Waal, Ren i kilku mniejszych szlakach wodnych. Dywizje, które miały lądować na spadochronach i szybowcach, powinny, jak to określono, rozwinąć „dywan”, po którym w szybkim tempie miały przejść jednostki lądowe z Belgii do Arnhem, które to dzieliła ponad stu kilometrowa odległość. Siły alianckie miały wtedy za jednym zamachem stanąć na prawym brzegu Renu i tym samym zdobyć największą przeszkodę wodną jaką ich dzieliła od Zagłębia Ruhry - dużego okręgu przemysłowego Niemiec.

Pierwsza Brytyjska Dywizja Powietrzna otrzymała zadanie zdobycia mostów drogowego,

given a part to play in Operation Market Garden. The plan for Operation Market Garden, that was to take place in the second week of September 1944 under the command of Field Marshal Bernard Montgomery, was daring. It was based on the – as later appeared over-optimistic – expectation that the Germans were no longer capable of putting up any meaningful resistance after their defeat in Normandy and their chaotic withdrawal from France and Belgium. On 17 September, the first day of the operation, three airborne divisions (two American and one British) were to take control of the bridges that spanned the Maas, the Waal, the Rhine and a number of smaller waterways along the Eindhoven-Arnhem axis. These divisions, which were to land by parachute and glider, were to ‘roll out a carpet’ as it was called, along which ground troops could advance rapidly from Belgium to inside the city of Arnhem: a distance of over a hundred kilometres. The allies would then be on the right banks of the Rhine and would have conquered the last major obstacle separating them from the major industrial centres in Germany.

The 1st British Airborne Division was assigned the task of taking the Arnhem road and rail bridges and to establish a solid bridgehead north of the Rhine. The 1st Independent Polish Parachute Brigade was to support them in this mission. The plan was to drop the main part of the

De brigade zou niet in het Poolse vaderland maar in Nederland haar vuurdoop krijgen, waar zij een rol in operatie Market Garden kreeg toegewezen.

Het plan voor operatie Market Garden, dat in de tweede week van september 1944 onder leiding van veldmaarschalk B.L. Montgomery werd opgesteld, was gedurfde. Het was gebaseerd op de – achteraf te optimistisch gebleken – verwachting dat de Duitsers na hun nederlaag in Normandië en hun chaotische terugtocht uit Frankrijk en België niet meer tot enige tegenstand van betekenis in staat waren. Op 17 september, de eerste dag van de operatie, zouden drie luchtlandingsdivisies (twee Amerikaanse en een Britse) zich meester maken van de op de as Eindhoven-Arnhem gelegen bruggen over de Maas, de Waal, de Neder-Rijn en een aantal kleinere waterwegen. Deze divisies, die per parachute en per zweefvliegtuig zouden landen, dienden, zoals men wel zei, een ‘tapajt’ uit te rollen, waarover de grondtroepen in rap tempo vanuit België tot in Arnhem zouden kunnen oprukken: een afstand van meer dan honderd kilometer. De geallieerden zouden dan in één klap op de rechteroever van de Rijn staan en daarmee de laatste grote hindernis, die hen van de grote Duitse industriegebieden scheidde, hebben overwonnen.

De 1st British Airborne Division kreeg de taak de verkeersbrug en de spoorbrug bij Arnhem te veroveren en een stevig bruggenhoofd ten

i kolejowego koło Arnhem i utworzenie silnego przyczółka na północ od Renu.

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa miała wspomóc Dywizję w realizacji tego zadania. Plan zakładał, że większość sił Brygady, trzy bataliony spadochronowe, zostaną zrzucone 19 września na południe od Renu w pobliżu miejscowości Elden, w odległości około dwóch kilometrów od mostu drogowego. Spodziewano się, że Brytyjczycy do tego dnia uchwycą i zabezpieczą most, przez co polscy spadochroniarze będą mogli natychmiast dołączyć do jednostek na północnym brzegu rzeki. Pozostała część brygady, składająca się z jednostek przewożonych szybowcami, miała lądować, w ciągu dwóch dni (18 i 19 września), na lądowiska wyznaczone na północ od Renu. Szybowcami miało dostarczyć broń ciężką, w tym działa przeciwpancerne.

Reszta Brygady miała się przeprowadzić statkiem przez Kanał, aby drogą lądową dołączyć do sił głównych. Ten logistyczny „ogonek” nie wziął udziału w akcji w Arnhem.

Wszystko potoczyło się inaczej. Brytyjskiej Dywizji, którą dowodził generał-major R. Urquhart, nie udało się opanować mostu drogowego a most kolejowy został natychmiast zniszczony przez Niemców. Tylko około siedmiuset żołnierzy pod dowództwem pułkownika Johna Frost'a dotarło do mostu drogowego i zdołało okopać się wokół

brigade, namely the three parachute battalions, south of the Rhine in the village of Elden, approximately 2 kilometres away from the bridge on 19 September. It was expected that the British would, by then, already have taken the bridge and that the Polish paratroopers would be able to join up with the units north of the river immediately. A different part of the brigade, consisting of the troops that were to be flown in by glider, was to be landed on terrain north of the Rhine during 18 and 19 September. These gliders were also to bring in the heavy artillery, including anti-tank guns. The remainder of the brigade was to cross the English Channel by ship and join up with the main body of the brigade by land. This logistics ‘tail’ was not going to take part in the operation at Arnhem.

It was all to turn out quite differently. The British division, under the command of Major General R. Urquhart, failed to capture the road bridge. The rail bridge had immediately been destroyed by the Germans. Only about seven hundred men, under the command of Lieutenant Colonel J. Frost, were able to reach the road bridge and hold a position around the northern entrance to the bridge. Their position was untenable, however, partly due to the fact that the ground troops were making much slower progress than expected. Frost and his men had to give up the fight on the morning of 21 September. The

noorden van de Neder-Rijn te vestigen. De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade diende de divisie in deze opdracht te steunen. Het plan was om het merendeel van deze brigade, namelijk haar drie parachutistenbataljons, op 19 september ten zuiden van de Neder-Rijn bij de plaats Elden, op ongeveer twee kilometer afstand van de verkeersbrug, te laten afspringen. De verwachting was dat de Britten de brug op die dag reeds stevig in handen zouden hebben, zodat de Poolse parachutisten zich terstond bij de eenheden ten noorden van de rivier zouden kunnen voegen. Een ander deel van de brigade, bestaande uit de met zweefvliegtuigen aan te voeren troepen, zou, verspreid over twee dagen (18 en 19 september), op de landingsterreinen ten noorden van de Neder-Rijn worden afgezet. Met deze gliders zouden de zware wapens, waaronder het antitankgeschut, worden aangevoerd. De rest van de brigade zou per schip het Kanaal oversteken om zich over land bij de hoofdmacht te voegen. Deze logistieke ‘staart’ zou niet bij Arnhem in actie komen.

Het zou allemaal anders lopen. De Britse divisie, die onder bevel stond van generaal-majoor R. Urquhart, slaagde er niet in de verkeersbrug te veroveren. De spoorbrug was onmiddellijk door de Duitsers vernield. Slechts ongeveer zevenhonderd man wisten onder leiding van luitenant-kolonel J. Frost de verkeersbrug

północnego podjazdu. Jednak ich pozycja okazała się nie do utrzymania, również dlatego, że siły lądowe posuwały się wolniej niż się spodziewano. Rankiem 21 września Frost i jego żołnierze musieli zaprzestać walki. W tym momencie Niemcy, którzy natychmiast zareagowali na brytyjski desant, zadali ciężkie straty siłom głównym Dywizji. W położonym na północy od Arnhem Oosterbeek resztki dywizji (około 3.500 żołnierzy) dzielnie stawiały opór na małym obszarze położonym wzdłuż Renu. W tym rejonie, nazwanym „perimeter” walczyło ramię w ramię z Brytyjczykami ponad stu polskich żołnierzy, którzy w dniach 18 i 19 września wylądowali na szybowcach. Podczas lądowania, w trzecim dniu operacji, Polacy znaleźli się od razu pod ciężkim ogniem, przez co mogli wyładować i zabezpieczyć tylko część swoich działa przeciwpancernych. Tymi działami, jak też w inny sposób wniesli znaczny wkład do walk obronnych Dywizji.

Podczas kiedy w Arnhem i okolicy trwały walki, główne siły polskiej brygady w Anglii z niecierpliwością oczekiwali momentu, kiedy będą mogły włączyć się do akcji. 19 września, w dniu planowanego wylotu, samoloty nie mogły wystartować z powodu złej pogody. Następnego dnia sytuacja się powtórzyła, ale wreszcie 21 września Polacy otrzymali zielone światło. Ponieważ w międzyczasie stało się jasne,

Germans, who had responded rapidly to the airborne landings, had at that time already landed heavy blows on the main body of the division. The remainder of the division (approximately 3,500 men) was holding out bravely in Oosterbeek, west of Arnhem, in a small area along the banks of the Rhine. In this area, called the 'perimeter', over a hundred Polish troops who had landed by glider on 18 and 19 September fought side-by-side with the British. The Poles landed in the middle of heavy fighting on the third day of the operation and were able to unload and secure only a small number of their anti-tank guns. With this artillery and in other ways, they made an important contribution in the defence of the perimeter.

While the battle was raging in and around Arnhem, the main body of the Polish brigade was waiting tensely in England for their part of the plan to begin. The aircraft couldn't take off on 19 September, the planned departure date, due to bad weather. The unfavourable weather continued into the next day but the Poles were finally given the all clear on 21 September. The brigade had been given a new assignment as it had become clear that the British division was in serious trouble. The brigade was to be dropped near Driel, a small village on the south bank of the Rhine opposite the perimeter, instead of near Elden. After landing, the Poles were to cross the river in a ferry that was reportedly in British

te bereiken en zich rond de noordelijke oprit te verschansen. Hun positie bleek echter onhoudbaar, mede omdat de grondtroepen veel trager vooruit kwamen dan verwacht. In de ochtend van 21 september moesten Frost en zijn mannen de strijd staken. Op dat moment hadden de Duitsers, die alert op de luchtlandingen hadden gereageerd, ook de hoofdmacht van de divisie al zware klappen toegebracht. In het ten westen van Arnhem gelegen Oosterbeek hield het restant van deze divisie (circa 3.500 man) in een klein gebied langs de Neder-Rijn nog dapper stand. In dit gebied, de 'perimeter' geheten, vochten zij aan zij met de Britten ook de ruim honderd Poolse militairen die op 18 en 19 september met hun gliders aan de grond waren gezet. Tijdens de landing op de derde dag van de operatie kwamen de Polen onmiddellijk midden in een zwaar vuurgevecht terecht, waardoor zij slechts een deel van hun antitankkanonnen konden uitleiden en veiligstellen. Met dit geschut en ook anderszins leverden zij een belangrijke bijdrage aan de verdediging van de perimeter.

Terwijl in en om Arnhem de strijd woedde, was de hoofdmacht van de Poolse brigade in Engeland in gespannen afwachting van het moment waarop zij in actie zou komen. Op 19 september, de geplande vertrekdatum, konden de vliegtuigen wegens het slechte weer niet opstijgen. Een dag later deed zich hetzelfde euvel voor, maar

że sytuacja brytyjskiej Dywizji jest poważna, Brygada otrzymała nowe zadanie. Miała ona zstać zrzucona nie koło Elden, lecz bardziej na zachód, w pobliżu miejscowości Driel, na południowym brzegu Renu, dokładnie naprzeciw pierścienia obrony Dywizji.

Po wylądowaniu Polacy mieli jak najszybciej przedostać się na drugą stronę rzeki promem, który jak twierdzono znajdował się w rękach brytyjskich, a następnie wejść do walki z zadaniem wsparcia obrony Dywizji.

Już podczas lotu do Holandii, Brygada przeżyła swoją pierwszą porażkę. W wyniku złej łączności mniej więcej jedna trzecia samolotów zawróciła w połowie drogi do Anglii, przez co ostatecznie tylko około tysiąca żołnierzy (czyli dwa z trzech batalionów) zostało około godziny 17:00 zrzuconych z Dakot w rejonie Driel. Batalion, który zawrócił został ostatecznie zrzucony dnia 23 września w okolicy Grave, skąd jeden dzień później przedostał się drogą do Driel.

Po tym kiedy Polacy wylądowali koło Driel, generał Sosabowski odkrył, że wbrew informacji, którą otrzymał w Anglii, prom nie nadawał się do użycia. Ponieważ Polacy nie znaleźli wzduż rzeki żadnych łodzi lub innych środków przeprawy, nie byli w stanie zorganizować przeprawy. Dlatego wycofali się do Driel, aby jak najlepiej osłonić się przed niemieckim ostrzałem i atakami. Niemniej nie zarzucili planu przejścia Renu i

hands and join the battle to save the perimeter. The brigade had their first setback during the flight to the Netherlands. A third of the aircraft carrying Polish troops returned to England as a consequence of a miscommunication, leaving only about 1,000 men (or two of the three battalions) to make the jump from the Dakotas over Driel at 17:00 hrs. The battalion that had returned to England was dropped two days later near Grave on 23 September. The following day, it made its way to Driel by road.

After the Poles had landed at Driel, General Sosabowski discovered that the ferry for crossing the river was unusable contrary to the information that he had received in England. The Poles were not able to cross the river immediately as they could not find any boats or other means of transport. They retreated into Driel to defend themselves against German fire and attacks. They were, however, determined to keep to the plan and cross the Rhine in order to retain the valuable bridgehead at Oosterbeek for the allies. In the night of 22 September, they were able to move about 50 men to the opposite bank in rubber dinghys. This daring action took place under heavy enemy fire. The following night, the Poles made another bold attempt. This time they had assault boats, that had been brought in by the first ground troops to have reached the Driel area, at their disposal. The German opposition

wsparcia cennego dla aliantów przyczółka koło Oosterbeek. W nocy z 22 na 23 września udało im się przerzucić na drugi brzeg kilkoma gumowymi łodziami około pięćdziesięciu ludzi. Ta śmiała akcja miała miejsce podczas ciężkiego niemieckiego ostrzału. Następnej nocy Polacy dokonali kolejnej zuchwałej próby. Tym razem mieli do dyspozycji łodzie, które zostały dowiezione przez pierwsze jednostki piechoty, które dotarły do rejonu Betuwe. Ponownie opór niemiecki okazał się szczególnie silny, lecz mimo tego około 150 żołnierzy udało się bez strat dotrzeć do pierścienia obrony Dywizji, gdzie natychmiast zostali skierowani na pierwszą linię. Tam walczyli w nierównej walce przeciwko przeważającym siłom niemieckim. W nocy z 24 na 25 września brytyjski batalion nadaremnie próbował jeszcze raz wykonać przeprawę przez rzekę. Po tym niepowodzeniu, będący na miejscu brytyjscy

was again very fierce, but in spite of that, over 150 men reached the perimeter and were immediately sent to the front line. There, they fought an unequal battle against superior German numbers. On the night of 24 September, a British battalion made another vain attempt to cross the river. After this failure, British commanders on site decided to relinquish the increasingly untenable position north of the Rhine. On the night of 25 September, British and Polish soldiers crossed the river from Oosterbeek to the south bank of the Rhine, an evacuation that was successful due, in part, to the efforts of the Polish brigade.

And so Operation Market Garden came to an end for the 1st Independent Polish Parachute Brigade. The brigade, which had suffered 93 fatalities, was active for another three weeks for security duties

waarneming lagen. Omdat de Polen langs de rivier geen boten of andere overzetmiddelen aantroffen, waren zij niet in staat onmiddellijk een oversteek te organiseren. Daarom trokken zij zich terug in Driel om zich zo goed mogelijk tegen de Duitse beschietingen en aanvallen te verweren. Zij bleven echter vast van plan de Neder-Rijn over te steken en het kostbare bruggenhoofd bij Oosterbeek voor de geallieerden te behouden. In de nacht van 22 op 23 september wisten zij met enkele rubberbootjes ongeveer vijftig man naar de overzijde te brengen. Deze stoutmoedige actie vond onder zwaar vijandelijk vuur plaats. De volgende nacht deden de Polen een nieuwe vermetele poging. Ditmaal hadden zij de beschikking over aanvalsboten die door de eerste grondtroepen die de Betuwe hadden bereikt, waren opgevoerd. De Duitse tegenstand bleek

dowódcy zdecydowali się oddać niemożliwą do utrzymania pozycję na północy Renu. W nocy z 25 na 26 września Brytyjczycy i Polscy wojskowi zostali przerzuceni z Oosterbeek na południowy brzeg Renu. Ewakuacja przebiegła z sukcesem dzięki wkładowi polskiej Brygady.

W ten sposób zakończyła się dla polskiej 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej operacja Market Garden. Brygada, która straciła 342 ludzi (w tym 93 zabitych), zanim została ewakuowana do Anglii, najpierw przez trzy tygodnie w okolicy miejscowości Grave wykonywała zadania osłonowe. Po tym nie powróciła już do akcji. Brygada została rozwiązana w 1947 roku. Jej tradycje kontynuuje stacjonująca w Krakowie 6. Brygada Desantowo-Szturmowa im. gen. Stanisława Sosabowskiego.

in the surrounding area of Grave before returning to England. They did not see action again. The brigade was disbanded in May 1947. Their traditions are held in honour by the 6th (Polish) Air Assault Brigade, that is quartered in Kraków.

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

opnieuw bijzonder fel, maar desondanks wisten ruim 150 man heelhuids de perimeter te bereiken waar zij onmiddellijk naar de voorste linies werden gedirigeerd. Daar vochten zij een ongelijke strijd tegen de Duitse overmacht. In de nacht van 24 op 25 september zou een Brits bataljon nog een vergeefse poging wagen de rivier over te steken. Na deze mislukking besloten de Britse commandanten ter plaatse de onhoudbaar gebleken positie ten noorden van de Neder-Rijn op te geven. In de nacht van 25 op 26 september werden de Britse en Poolse militairen vanuit Oosterbeek naar de zuidoever van de Neder-Rijn overgezet, een evacuatie die mede dankzij de inzet van de Poolse brigade succesvol verliep.

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade en operatie Market Garden

1. Samodzielna Brygada Spadochronowa i operacja Market Garden
The 1st Independent Polish Parachute Brigade and Operation Market Garden
De 1e Zelf

*Generał-major
Stanisław F. Sosabowski
(1892 - 1967)*

General-major S.F. Sosabowski, urodzony 8 maja 1892 r. w Stanisławowie, był pierwszym komendantem 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej. Kiedy w 1941 roku obejmował dowództwo nad tą jednostką, miał już za sobą długą karierę wojskową. Po odbyciu służby w armii austriackiej podczas I Wojny Światowej, wstąpił po zakończeniu tego konfliktu do wojska polskiego. Polska w 1918 roku ponownie odzyskała niepodległość. Po błyskotliwie przebiegającej karierze zawodowej, w czasie której między innymi napisał kilka podręczników wojskowych, w styczniu 1939 roku został dowódcą w randze pułkownika prestiżowego 21-go Pułku Piechoty o nazwie „Dzieci Warszawy”. Kiedy we wrześniu tego roku Niemcy napadli na Polskę, pułk ten pod jego dowództwem wziął udział w obronie

*Major General
Stanisław F. Sosabowski
(1892 - 1967)*

Major General Stanisław F. Sosabowski, who was born in Stanisławów on 8 May 1892, was the first commander of the 1st Independent Polish Parachute Brigade. In 1941, when he took command of this unit, he had already had a long military career. After serving in the Austro-Hungarian army during the First World War, he joined the Polish army after Poland had regained its independence in 1918. After a successful career, during which he wrote a number of military manuals among other things, he was, in January 1939, appointed in his rank as colonel to the commander of the prestigious 21st “Children of Warsaw” Infantry regiment. When the Germans invaded Poland in September of that year, the regiment, under his command, was involved in the defence of the country's capital city. Sosabowski was awarded the highest Polish

*Generaal-majoor
Stanisław F. Sosabowski
(1892 - 1967)*

Generaal-majoor S.F. Sosabowski, die op 8 mei 1892 in Stanislau werd geboren, was de eerste commandant van de 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade. Toen hij in 1941 het bevel over deze eenheid op zich nam, had hij reeds een lange militaire carrière achter de rug. Nadat hij tijdens de Eerste Wereldoorlog in de Oostenrijkse armee had gediend, trad hij na afloop van dit conflict toe tot het leger van het in 1918 weer onafhankelijk geworden Polen. Na een voorspoedige loopbaan, waarin hij onder meer een aantal militaire handboeken schreef, werd hij in januari 1939 in de rang van kolonel tot commandant van het prestigieuze 21ste Infanterieregiment “Kinderen van Warschau” benoemd. Toen de Duitsers in september van dat jaar Polen binnenvielen, was dit regiment onder zijn leiding betrokken bij de verdediging

polskiej stolicy. Sosabowski otrzymał za swój wkład w walkę najwyższe polskie odznaczenie za waleczność. Udało mu się uciec z obozu jenieckiego i po przebyciu długiej, okrążnej drogi przybyć do Francji. Tam przeżył napaść niemiecką w maju i czerwcu 1940 roku jako zastępca dowódcy 4-ej Polskiej Dywizji.

Po tym, kiedy walka we Francji została rozstrzygnięta na niekorzyść sił alianckich, Sosabowski przedostał się wraz z dużą grupą rodaków do Wielkiej Brytanii. Tam rozpoczął w 1941 roku tworzenie „swojej” spadochronowej brygady. Sosabowski okazał się być dowódcą zdecydowanym i upartym, twardo broniącym swego zdania wobec wyższych dowódców. Jego żołnierze nosili go na rękach, ponieważ okazał się kompetentnym i troskliwym, a jednocześnie wymagającym dowódcą. Podczas przygotowań do operacji Market Garden irytował go optymizm, z jakim dowódcy brytyjscy patrzyli na sytuację - ostrzegał ich, że Niemcy tak łatwo się nie oddadzą. Podczas walk Brygady w bitwie pod Driel we wrześniu 1944 roku dowodził nią odważnie i biegły, robiąc wszystko co możliwe, aby wykonać swój rozkaz – przyjść z pomocą brytyjskim jednostkom desantowym koło Oosterbeek. Ponownie doszło do ostrej wymiany słów z jego brytyjskimi przełożonymi, którzy, mówiąc łagodnie, nie traktowali go z wielkim szacunkiem. W obawie przed poważnym

honour for bravery for his contribution to the battle. He escaped from captivity as a POW and, after a long detour, he arrived in France. There, he witnessed the German invasion in May and June 1940 as the Deputy Commander of the 4th Polish Division.

After the battle in France had been lost by the allies, Sosabowski and a large number of his countrymen left for Great Britain. It was there that he began building 'his' parachute brigade in 1941. Sosabowski revealed himself to be a determined and self-willed commander, who ruffled his superiors' feathers on several occasions. His men were devoted to him due to the fact that he showed himself to be an inspiring, caring and, at the same time, demanding leader. During the run up to Operation Market Garden, he was irritated by the optimism with which British commanders viewed the operation: he warned that the Germans would not be beaten easily. During his brigade's deployment at Driel in September 1944, he showed himself to be a brave and skilful leader when doing everything possible to succeed in his assignment of reinforcing British airborne troops at Oosterbeek. Several times he had heated exchanges with his British superiors, who, to put it mildly, showed him little courtesy. After Operation Market Garden, Sosabowski was, at the insistence of the British general F.A.M. Browning, relieved of the command of his

van de Poolse hoofdstad. Sosabowski ontving voor zijn bijdrage aan de strijd de hoogste Poolse dapperheidsonderscheiding. Hij wist uit krijgsgevangenschap te ontsnappen en kwam via een lange omweg in Frankrijk terecht. Daar maakte hij in mei en juni 1940 als plaatsvervarend commandant van de 4de Poolse Divisie de Duitse inval mee.

Nadat de strijd in Frankrijk ten nadele van de geallieerden was beslecht, week Sosabowski samen met een groot aantal landgenoten naar Groot-Brittannië uit. Daar begon hij in 1941 aan de opbouw van 'zijn' parachutistenbrigade. Sosabowski ontpopte zich als een vastberaden en eigenzinnig commandant die meermalen op de lange tenen van hogere bevelhebbers ging staan. Zijn manschappen droegen hem op handen, omdat hij zich een inspirerend en zorgzaam maar tegelijk ook veeleisend leider betoonde. Tijdens de aanloop naar operatie Market Garden ergerde hij zich aan het optimisme waarmee de Britse commandanten tegen de situatie aankeken: hij waarschuwde hen dat de Duitsers zich niet zomaar gewonnen zouden geven. Tijdens de inzet van zijn brigade bij Driel in september 1944 gaf hij moedig en kundig leiding, terwijl hij zijn uiterste best deed zijn opdracht – het te hulp schieten van de Britse luchtdalingstroepen bij Oosterbeek – tot een goed einde te brengen. Andermaal

Generał-major Stanisław F. Sosabowski (1892-1967)

Major General Stanisław F. Sosabowski (1892-1967)

Generaal-majoor Stanisław F. Sosabowski (1892-1967)

20

pogorszeniem stosunków polsko-brytyjskich, rząd polski na uchodźstwie, po naciskach brytyjskiego generała F. A. M. Browninga, po zakończeniu operacji Garden Market pozbawił Sosabowskiego dowództwa nad brygadą. Po wojnie, powrót do komunistycznej Polski stał się dla Sosabowskiego niemożliwy. Pozostał w Wielkiej Brytanii, gdzie wiódł życie wygnanca, zarabiając na życie pracą w sklepie i fabryce. W tych latach wielokrotnie wracał do Holandii, aby brać udział w uroczystościach obchodów bitwy o Arnhem. Był obecny 16 września 1961 roku w Driel, przy odsłonięciu pomnika dla uczczenia Polskiej Brygady Spadochronowej, o nazwie „Surge Polonia” („Powstań Polsko”). Sosabowski zmarł w 1967 roku w następstwie zawału serca.

brigade by the Polish government-in-exile after relations had reached breaking point. After the war, it was impossible for Sosabowski to return to the newly communist Poland. He lived in exile in Great Britain where he made his living as a retailer and factory worker. In those years, he regularly returned to the Netherlands to attend commemorations of the Battle of Arnhem. He was, for example, a guest in Driel in 1961 where he attended the unveiling of the monument in honour of the Polish parachute brigade entitled “Surge Polonia” (“Poland will rise again”). Sosabowski died in 1967 due to a heart condition.

kwam het tot een verhitte woordenwisseling met zijn Britse superieuren die hem op zijn zachtst gezegd weinig hoffelijk bejegenden. Omdat de verhoudingen ernstig verstoord waren geraakt, werd Sosabowski na afloop van operatie Market Garden, na aandrang van de Britse generaal F.A.M. Browning, op verzoek van de Chef van de Britse Generale Staf door de Poolse regering in ballingschap van zijn commando over de brigade ontheven. Na de oorlog was het voor Sosabowski onmogelijk naar het communistisch geworden Polen terug te keren. Als balling leefde hij in Groot-Brittannië, waar hij als winkelier en fabrieksarbeider aan de kost kwam. Hij zou in die jaren regelmatig naar Nederland terugkeren om aanwezig te zijn bij herdenkingen van de slag om Arnhem. Zo was hij op 16 september 1961 te gast in Driel, waar hij de onthulling bijwoonde van het monument ter ere van de Poolse parachutistenbrigade, genaamd “Surge Polonia” (“Polen zal herrijzen”). Sosabowski overleed in 1967 aan de gevolgen van een hartkwaal.

Binnenhof: wiadomości historyczne

Wręczenie Orderu Wojskowego im. króla Willema I i Orderu Brązowego Lwa będzie miało miejsce w miejscu historycznym. Historia zespołu budynków Binnenhof sięga Średniowiecza, kiedy hrabia Floris IV zakupił ziemię pod budowę zamku. Ostatecznie budowa tego zamku została zakończona przez wnuka Florisa IV, hrabiego Florisa V. Zamek składał się wtedy z budynku mieszkalnego (het Rolgebouw) oraz dużej sali rycerskiej (de Ridderzaal). Od tego momentu zamek był uważany za rezydencję holenderskich hrabiów.

Z upływem wieków powstał zespół budynków Binnenhof tak jak go do dzisiaj znamy. Mieści się tu centrum polityki holenderskiej. W centrum placu nadal stoi budynek Sali Rycerskiej, gdzie Jej Królewska Mość Królowa corocznie, w trzeci wtorek września otwiera rok parlamentarny przez odczytanie Mowy Tronowej. W Mowie Tronowej rząd przedstawia swoje plany na bieżący rok. W budynkach, które znajdują się w kompleksie Binnenhof mieścią się Senat i Parlament. Ponadto są tam też biura Ministra-Prezydenta umieszczone w tak zwanej „wieżyczce”. W sali Trêveszaal każdego piątku obraduje rząd.

The Binnenhof developed into the building complex as we know it in the present day during the course of several centuries. It is the central stage of Dutch politics. At the centre of the square, the Ridderzaal (Hall of Knights) still stands and is the place where, annually on the third Tuesday of September, Her Majesty Queen Beatrix opens the parliamentary year by delivering the Queen's Speech. The Queen's Speech unveils the government's plans for the coming year. Both the Senate of the States-General (the Upper House) and the House of Representatives of the States-General (the Lower House) are accommodated within the building complex of the Binnenhof. The Prime Minister's offices are in the so-called 'Little Tower' and the members of the government hold meetings every Friday in the Trêves hall.

The Binnenhof: historic ground

The presentation ceremony of the Military Order of William and the Bronze Lion will take place on historic ground. The history of the Binnenhof goes back to the Middle Ages when Count Floris IV purchased the land to build a castle in the thirteenth century. The castle was completed by the grandson of Floris IV, Count Floris V (1256-1296). The castle at that time consisted of a residential building (the Rol building) and a large hall (the Ridderzaal or the Hall of Knights). From its completion onwards, the castle was always the residence of the counts of Holland.

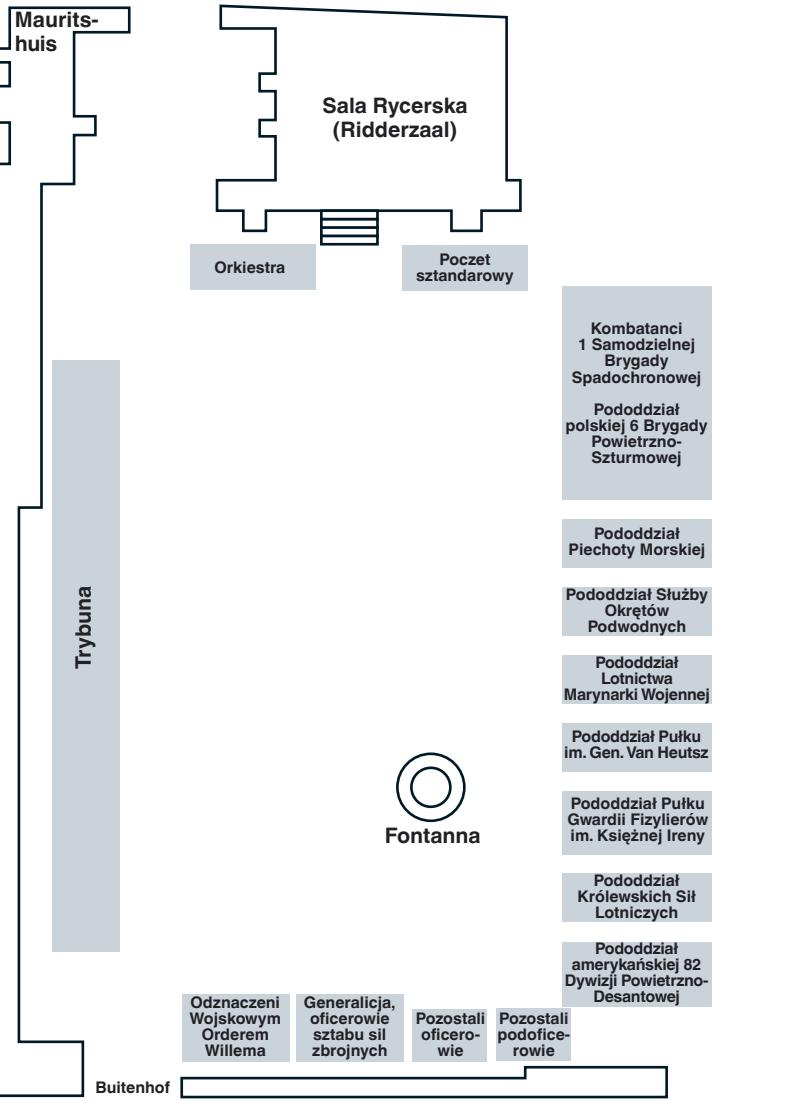
The Binnenhof developed into the building complex as we know it in the present day during the course of several centuries. It is the central stage of Dutch politics. At the centre of the square, the Ridderzaal (Hall of Knights) still stands and is the place where, annually on the third Tuesday of September, Her Majesty Queen Beatrix opens the parliamentary year by delivering the Queen's Speech. The Queen's Speech unveils the government's plans for the coming year. Both the Senate of the States-General (the Upper House) and the House of Representatives of the States-General (the Lower House) are accommodated within the building complex of the Binnenhof. The Prime Minister's offices are in the so-called 'Little Tower' and the members of the government hold meetings every Friday in the Trêves hall.

Binnenhof: historische grond

De uitreiking van de Militaire Willems-Orde en Bronzen Leeuw vindt plaats op historische grond. De geschiedenis van het Binnenhof gaat terug tot in de Middeleeuwen toen graaf Floris IV grond kocht om een kasteel te bouwen. De bouw van dit kasteel werd uiteindelijk voltooid door de kleinzoon van Floris IV, graaf Floris V. Het kasteel bestond toen uit een woongebouw (het Rolgebouw) en een grote zaal (de Ridderzaal). Vanaf dat moment gold het kasteel als de residentie van de graven van Holland.

In de loop der eeuwen ontstond het Binnenhof zoals we dat nu vandaag de dag kennen. Het is het centrum van de Nederlandse politiek. Centraal op het plein staat nog steeds de Ridderzaal waar Hare Majestet de Koningin jaarlijks op de derde dinsdag van september het parlementaire jaar opent door het uitspreken van de Troonrede. In deze Troonrede maakt de regering haar plannen voor het komende jaar bekend. In de gebouwen aan het Binnenhof zijn de Eerste en Tweede Kamer van de Staten-Generaal ondergebracht. Daarnaast zijn de kantoren van de Minister-President gevestigd in het zogenoemde 'torentje'. In de Trêveszaal vergadert het kabinet iedere vrijdag.

Plan Dziedzińca wewnętrznego Parlamentu

Jednostki biorące udział w uroczystości

W ceremonii, która będzie miała miejsce na dziedzińcu Binnenhof, wezmą udział jednostki, które w przeszłości zostały odznaczone Orderem Wojskowym im. króla Willema Pierwszego. Poza tym zostaną zaproszeni Kawalerowie Orderu Wojskowego im. króla Willema I, którym to najwyższe holenderskie odznaczenie wojskowe zostało przyznane za ich zasługi osobiste.

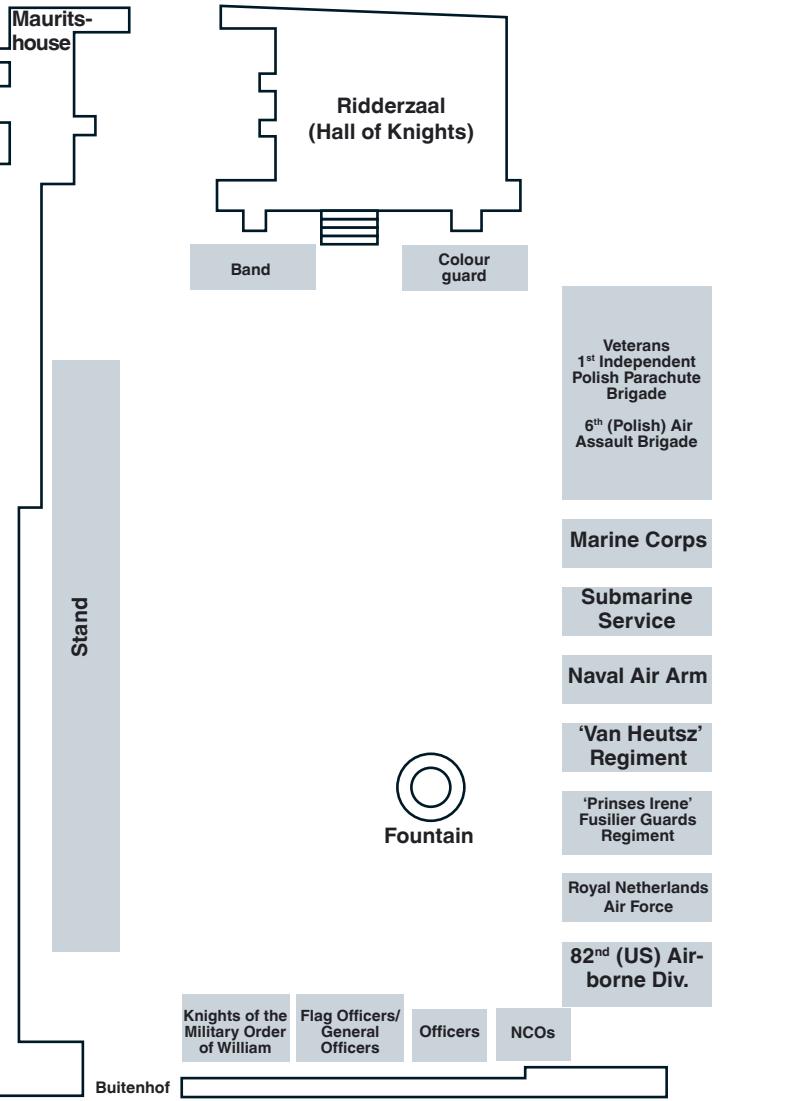
Wystawione jednostki i powody dla których przyznano im Order Wojskowy im. króla Willema Pierwszego:

- Regimant Van Heutsz Królewskich Sił Lądowych, który kontynuuje tradycje Królewskiej Niderlandzkiej Brygady imienia „Księżniczki Ireny” [„Prinses Irene”]. Królewska Niderlandzka Brygada „Prinses Irene” została odznaczona Orderem wojskowym im. króla Willema Pierwszego za udział w Drugiej Wojnie Światowej;
- Królewskie Siły Powietrzne, które kontynuują tradycje zarówno Wojskowych Jednostek Sił Powietrznych w Holandii jak i Wojskowych Jednostek Sił Powietrznych Królewskich Niderlandzko-Indonezyjskich Sił Zbrojnych. Obu jednostkom została przyznany Order Wojskowy im. króla Willema Pierwszego za udział w Drugiej Wojnie Światowej;
- Korpus Piechoty Morskiej Marynarki Królewskiej (Het Korps Mariniers van de Koninklijke Marine) za wkład w Drugą Wojnę Światową;
- Służba Okrętów Podwodnych Marynarki Królewskiej za udział w Drugiej Wojnie Światowej;
- Amerykańska 82. (US) Dywizja Powietrznodesantowa (Airborne Division), która została wyróżniona za swoją rolę w operacji Market Garden 1944 roku;
- Morskie Siły Powietrzne Marynarki Królewskiej za udział w Drugiej Wojnie Światowej;

Rozkład godzinowy 31 maja 2006 r.

ok. godz. 10:30	Jednostki biorące udział zajmują miejsce na dziedzińcu Binnenhof
ok. godz. 10:35	Przybycie zaproszonych gości
ok. godz. 10:45	Przybycie pocztów sztandarowych i dowódców z oddaniem honorów
ok. godz. 10:50	Przybycie Kawalerów Orderu Wojskowego im. króla Willema Pierwszego z oddaniem honorów
ok. godz. 10:55	Przybycie Ministra Obrony, Wiceministra Obrony i Dowódcy Sił Zbrojnych
ok. godz. 11:00	Rozpoczęcie ceremonii. Jej Królewska Mość Królowa dokonuje inspekcji obecnych jednostek i wygłasza krótkie przemówienie
ok. godz. 11:20	Jej Królewska Mość wręcza Order Wojskowy im. króla Willema Pierwszego 6. Brygadzie Desantowo-Szturmowej (6 de Air Assault Brigade), która kontynuuje tradycje 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej
ok. godz. 11:25	Poczet sztandarowy 6. Brygady Desantowo-Szturmowej (6. Air Assault Brigade), maszeruje wzduż wystawionych jednostek i zajmuje swoją pozycję
ok. godz. 11:30	Wręczenie Orderu Brązowego Lwa wnukom Generała-majora Sosabowskiego
ok. godz. 11:40	Orkiestra odgrywa hymny narodowe Polski i Niderlandów
ok. godz. 11:45	Goście opuszczają dziedziniec Binnenhof, koniec ceremonii

Plan of the Binnenhof

The military units on parade during the presentation ceremony at the Binnenhof

During the presentation ceremony at the Binnenhof, military units that have been awarded the Military Order of William in the past will be on parade. Knights of the Military Order of William, who were awarded this highest of military honours of the Netherlands in the past on the grounds of their personal merit, will also be invited to the ceremony.

The military units on parade at the presentation ceremony and the grounds for the award of the Military Order of William are as follows:

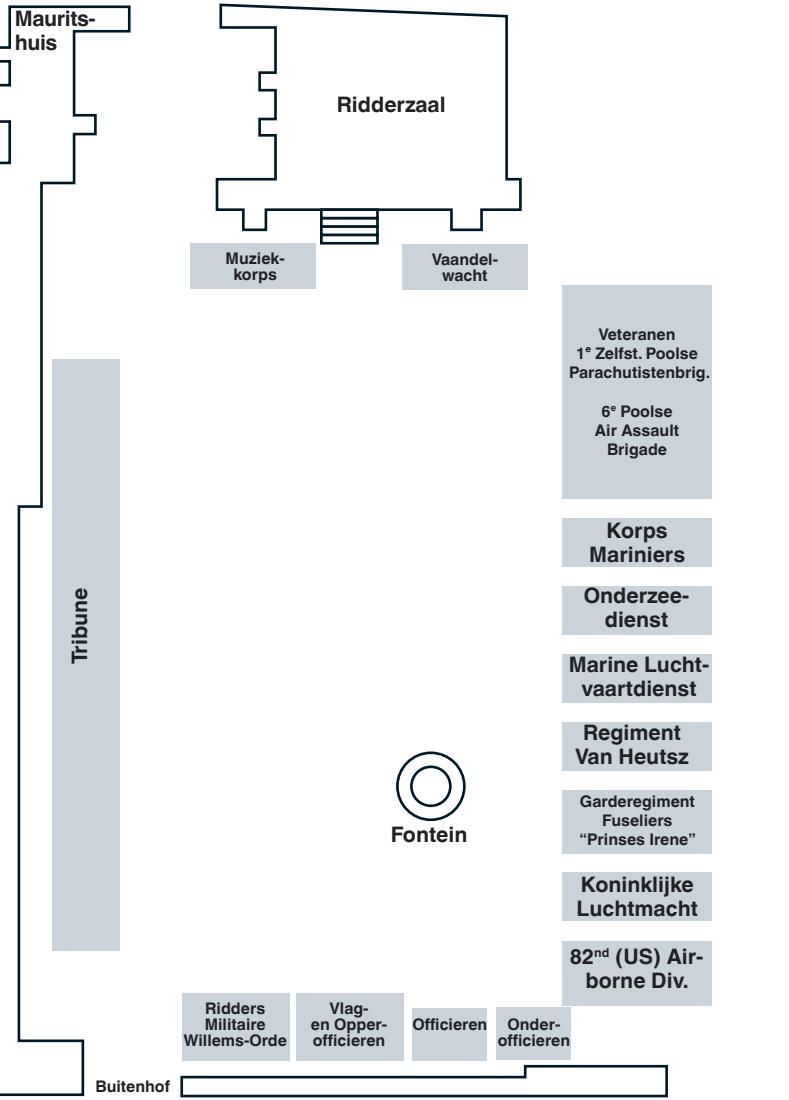
- The Marine Corps of the Royal Netherlands Navy for its actions during the Second World War;
- The Submarine Service of the Royal Netherlands Navy for its actions during the Second World War;
- The Naval Air Arm of the Royal Netherlands Navy for its actions during the Second World War;
- The 'Van Heutsz' Regiment of the Royal Netherlands Army, which continues the traditions of the Royal Netherlands Indies Army. Three units of the Royal Netherlands Indies Army were awarded the Military Order of William in 1849, 1877 and 1930;
- The 'Prinses Irene' Fusilier Guards Regiment of the Royal Netherlands Army, which continues the traditions of the Royal Netherlands 'Prinses Irene' Brigade. The Royal Netherlands 'Prinses Irene' Brigade was awarded the Military Order of William for its actions during the Second World War;
- The Royal Netherlands Air Force, which continues the traditions of the Military Air Arm in the Netherlands and the Military Air Arm of the Royal Netherlands Indies Army. The two Air Arms were awarded the Military Order of William for their actions during the Second World War;
- The American 82nd (US) Airborne Division, which was honoured for its role in Operation Market Garden in 1944.

Timetable for 31 May 2006

10.30 hrs	Military units taking part in the ceremony take their places in the Binnenhof.
10.35 hrs	Arrival of guests.
10.45 hrs	Arrival of flag officers and general officers with appropriate ceremonial honour.
10.50 hrs	Arrival of Knights of the Military Order of William with appropriate ceremonial honour.
10.55 hrs	Arrival of the Minister of Defence, State Secretary for Defence and the Chief of Defence.
11.00 hrs	Ceremony commences. Her Majesty Queen Beatrix inspects the military units on parade and delivers a short speech.
11.20 hrs	Her Majesty Queen Beatrix presents the Military Order of William to the 6th Air Assault Brigade, that continues in the tradition of the 1st Independent Polish Parachute Brigade.
11.25 hrs	The colour guard of the 6th Air Assault Brigade marches past the military units on parade and returns to its position.
11.30 hrs	The presentation of the Bronze Lion to the grandchildren of Major General Sosabowski.
11.40 hrs	The music corps performs the national anthems of Poland and the Netherlands.
11.45 uur	End of ceremony, departure of guests.

All times are approximate.

Plattegrond Binnenhof

Aangetreden eenheden

Bij de ceremonie op het Binnenhof staan eenheden aangetreden aan wie in het verleden een Militaire Willems-Orde is toegekend. Daarnaast worden Ridders Militaire Willems-Orde uitgenodigd aan wie deze hoogste Nederlandse militaire onderscheiding in het verleden is toegekend op grond van hun persoonlijke verdienste.

Aangetreden eenheden en de reden waarom de Militaire Willems-Orde is toegekend:

- Het Korps Mariniers van de Koninklijke Marine voor de inzet in de Tweede Wereldoorlog;
- De Onderzeedienst van de Koninklijke Marine voor de inzet in de Tweede Wereldoorlog;
- De Marine Luchtvaartdienst van de Koninklijke Marine voor de inzet in de Tweede Wereldoorlog;
- Het Regiment Van Heutsz van de Koninklijke Landmacht dat de traditie voortzet van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger. In respectievelijk 1849, 1877 en 1930 werd aan drie eenheden van dit Koninklijk Nederlands-Indisch Leger de Militaire Willems-Orde toegekend;

- Het Garderegiment Fuseliers "Prinses Irene" van de Koninklijke Landmacht dat de traditie voortzet van de Koninklijke Nederlandse Brigade "Prinses Irene". De Koninklijke Nederlandse Brigade "Prinses Irene" werd onderscheiden met de Militaire Willems-Orde voor de inzet tijdens de Tweede Wereldoorlog;
- De Koninklijke Luchtmacht die de traditie voortzet van zowel het Wapen der Militaire Luchtvaart in Nederland als het Wapen der Militaire Luchtvaart van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger. Beide Wapens werd de Militaire Willems-Orde toegekend voor inzet tijdens de Tweede Wereldoorlog;
- De Amerikaanse 82nd (US) Airborne Division die werd geëerd voor haar rol in operatie Market Garden in 1944.

Tijdschema 31 mei 2006

10.30 uur	Deelnemende eenheden hebben hun plaats op het Binnenhof ingenomen.
10.35 uur	Aankomst genodigden.
10.45 uur	Aankomst vlag- en opperofficieren met passend eerbetoon.
10.50 uur	Aankomst Ridders Militaire Willems-Orde met passend eerbetoon.
10.55 uur	Aankomst Minister van Defensie, Staatssecretaris van Defensie en Commandant der Strijdkrachten.
11.00 uur	Begin ceremonie. H.M. de Koning inspecteert de aangetreden eenheden en houdt een korte toespraak.
11.20 uur	H.M. de Koning reikt de Militaire Willems-Orde uit aan de 6 ^e Air Assault Brigade die de traditie voert van de 1 ^e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade.
11.25 uur	De vaandelwacht van de 6 ^e Air Assault Brigade marcheert langs de aangetreden eenheden en neemt haar positie weer in.
11.30 uur	Uitreiking Bronzen Leeuw aan de kleinkinderen van Generaal-Majoor Sosabowski.
11.40 uur	Het muziekkorps speelt de volksliederen van Polen en Nederland.
11.45 uur	Vertrek gasten, einde ceremonie.

Opm: tijden bij benadering

Order Wojskowy im. króla Wilhelma I

Order Wojskowy im. króla Wilhelma I jest najstarszym i jednocześnie najwyższym odznaczeniem Królestwa Niderlandów. Ustanowiony został ustawą numer 5 z 30 kwietnia 1815 roku. Ustawa ta, na którą składało się dwanaście artykułów, obowiązywała do 30 kwietnia 1940 roku, kiedy to została zmodyfikowana „z zachowaniem jej przydatnych fundamentów”. Obecnie pierwszy artykuł brzmi, jak następuje:

„Zostaje założony Związek dla nagradzania wojskowych będących w służbie Królestwa Niderlandów, którzy wyróżnili się w walce wybitnymi czynami odwagi i męstwa. W szczególnych przypadkach mogą do Związku zostać przyjęci nie będący wojskowymi holenderscy poddani jak również cudzoziemcy, którzy takimi czynami się wyróżnili.”

The Military Order of William

The Military Order of William is the oldest and, at the same time, highest honour of the Kingdom of the Netherlands. The honour was instituted by law, no. 5 of 30 April 1815. That act, comprised of 12 articles, was in force until 30 April 1940 when it was revised, while ‘retaining its proven sound basis’. The first article now read as follows:

‘There is an Order, instituted to reward members of the armed forces in the service of the Kingdom of the Netherlands, who have distinguished themselves in battle by outstanding acts of bravery, skill and loyalty. In special cases, non-military Dutch subjects and foreign nationals, who have distinguished themselves by such acts, may also be admitted into the order.’

De Militaire Willems-Orde

De Militaire Willems-Orde is de oudste en tegelijk hoogste onderscheiding van het Koninkrijk der Nederlanden. Zij werd ingesteld bij de wet van 30 april 1815, no. 5. Deze wet, die uit twaalf artikelen bestond, was van kracht tot 30 april 1940, toen zij met ‘behoud van haar deugdelijk gebleken grondslagen’ werd herzien. Het eerste artikel luidde nu:

‘Er is een Orde, strekkende tot belooning van militairen, in dienst van het Koninkrijk der Nederlanden, die zich in den strijd door het bedrijven van uitstekende daden van moed, beleid en trouw, hebben onderscheiden.

In bijzondere gevallen kunnen ook niet-militaire Nederlandsche onderdanen alsmede vreemdelingen, die zich door zoodanige daden hebben onderscheiden, in de Orde worden opgenomen.’

Order Wojskowy im. króla Willema I posiada cztery rangi:

Kawalerowie I klasy lub Wielkiego Krzyża
Kawalerowie II klasy lub Orderu Komandorskiego
Kawalerowie III klasy
Kawalerowie IV klasy

Pierwszą osobą, której przypadł zaszczyt wpisania do rejestru Związku był Książę Orański – późniejszy król Willem II – który w 1815 roku dowodził holenderskimi wojskami pod Quatre Bras i Waterloo. W sumie przyznano za te dwie bitwy ponad tysiąc odznaczeń. W latach następnych dziesiętnastego wieku podążły za nimi kolejne liczne nadania. I tak Powstanie Belgii z 1830 roku i Dziesięciodniowa Bitwa Polowa, która miał miejsce rok później, dostarczyły dużą liczbę Kawalerów. Holenderskie Indie Wschodnie były wymarzonym obszarem, gdzie można było zasłużyć na krzyż kawalerski Orderu Wojskowego im. króla Willema I. Pod tym względem przysparzający kłopotów okrąg Atjeh znajdował się w czołówce. Liczne akcje w tym rejonie przyniosły w okresie 1873 – 1927 żniwo na ogólną sumę dwóch Krzyży Wielkich, sześciu Krzyży Komandorskich, 42 Krzyży Kawalerskich III klasy i ponad 800 Krzyży Kawalerskich IV klasy. W sumie za okres do roku 1940 Order Wojskowy im. króla Willema I nadano 5.874 osobom.

The Military Order of William is comprised of four classes:

Knights of the First Class, or Grand Cross,
Knights of the Second Class, or Commanders,
Knights of the Third Class,
Knights of the Fourth Class.

The first person who had the honour of being admitted to the register of the Order was the Prince of Orange – later King William II – who had led Dutch troops in 1815 at Quatre Bras and Waterloo. There were more than a thousand awards made following these two battles and there would be many more during the remainder of the nineteenth century. A large number of new knights, for instance, were admitted to the register after the Belgian Revolt in 1830 and the Ten Days' Campaign a year later. The Netherlands-Indies was the main region where the Military Order of William could be earned. The problem area of Aceh 'took the honours', almost literally, in this respect. In the years between 1873 and 1927, the innumerable military actions that took place there led to a harvest of two Grand Crosses, six Commanders Crosses, 42 Knights of the Third Class Crosses and more than 800 Knights of the Fourth Class Crosses. Until 1940, a total of 5,874 persons had been awarded the Military Order of William.

De Militaire Willems-Orde bestaat uit vier klassen:

Ridders der eerste klasse of Grootkruisen,
Ridders der tweede klasse of Commandeurs,
Ridders der derde klasse,
Ridders der vierde klasse.

De eerste die de eer ten deel viel in het register van de Orde te worden ingeschreven, was de Prins van Oranje – de latere koning Willem II – die in 1815 bij Quatre Bras en Waterloo de Nederlandse troepen had aangevoerd. In totaal vonden er naar aanleiding van deze twee veldslagen meer dan duizend benoemingen plaats. In het vervolg van de negentiende eeuw zouden nog talrijke benoemingen volgen. Zo leverden de Belgische Opstand van 1830 en de Tiendaagse Veldtocht, die een jaar later plaatsvond, een groot aantal nieuwe ridders op. Nederlands-Indië was bij uitstek het gebied waar men het ridderkruis der Militaire Willems-Orde kon verdienen. Het probleemgebied Atjeh spande in dit opzicht de kroon. De talloze militaire acties daar brachten in het tijdvak 1873-1927 een oogst op van in totaal twee grootkruisen, zes commandeurskruisen, 42 ridderkruisen derde klasse en meer dan 800 ridderkruisen vierde klasse. In totaal werden in de periode tot 1940 5.874 personen met de Militaire Willems-Orde gedecoreerd.

Po roku 1940 dopisano jeszcze do rejestru Związku Orderu Wojskowego im. króla Willema I nazwiska 199 osób. Wśród nich znajduje się dwóch członków Rodziny Królewskiej za ich wybitne dowództwo podczas II Wojny Światowej. Tymi osobami są: Bernard, księżę Niderlandów, który w dniu 15 czerwca 1946 roku został mianowany Komandorem Orderu i księżniczka Wilhelmina, której w dniu 4 września 1948 roku przyznano odznakę Kawalera I klasy.

Księżniczka była pierwszą kobietą, którą wpisano do rejestru Związku. Ponadto sześć jednostek Holenderskich Sił Zbrojnych otrzymało odznaczenie za akcje dokonane w czasie II Wojny Światowej:

Morskie Siły Powietrzne Marynarki Królewskiej; Korpus Piechoty Morskiej Marynarki Królewskiej; Służba Okrętów Podwodnych Marynarki Królewskiej; Holenderska Królewska Brygada imienia „Księżniczki Irene” [„Prinses Irene”], której tradycje są kontynuowane przez Garderegiment Fuseliers „Prinses Irene”; Jednostka Sił Lotniczych, których tradycje są kontynuowane przez Królewskie Siły Lotnicze; Jednostka Sił Lotniczych Królewskich Sił Zbrojnych Holendersko-Indonezyjskich, których tradycje są kontynuowane przez Królewskie Siły Lotnicze;

Since 1940, 199 names have been added to the register of the Military Order of William. Among them were two members of the Royal family, Prince Bernhard, who was appointed Commander on 15 June 1946, and Princess Wilhelmina, who was appointed to Knight of the First Class on 4 September 1948. They received their awards in recognition of their inspiring leadership during the Second World War. The princess was the first woman to be admitted to the register of the Order. Furthermore, six elements of the Netherlands armed forces were also decorated as a consequence of their actions during the Second World War:

the Naval Air Arm of the Royal Netherlands Navy; the Marine Corps of the Royal Netherlands Navy; the Submarine Service of the Royal Netherlands Navy; the Royal Netherlands ‘Prinses Irene’ Brigade, whose traditions are continued by the ‘Prinses Irene’ Fusilier Guards Regiment; the Military Air Arm in the Netherlands, whose traditions are continued by the Royal Netherlands Air Force;

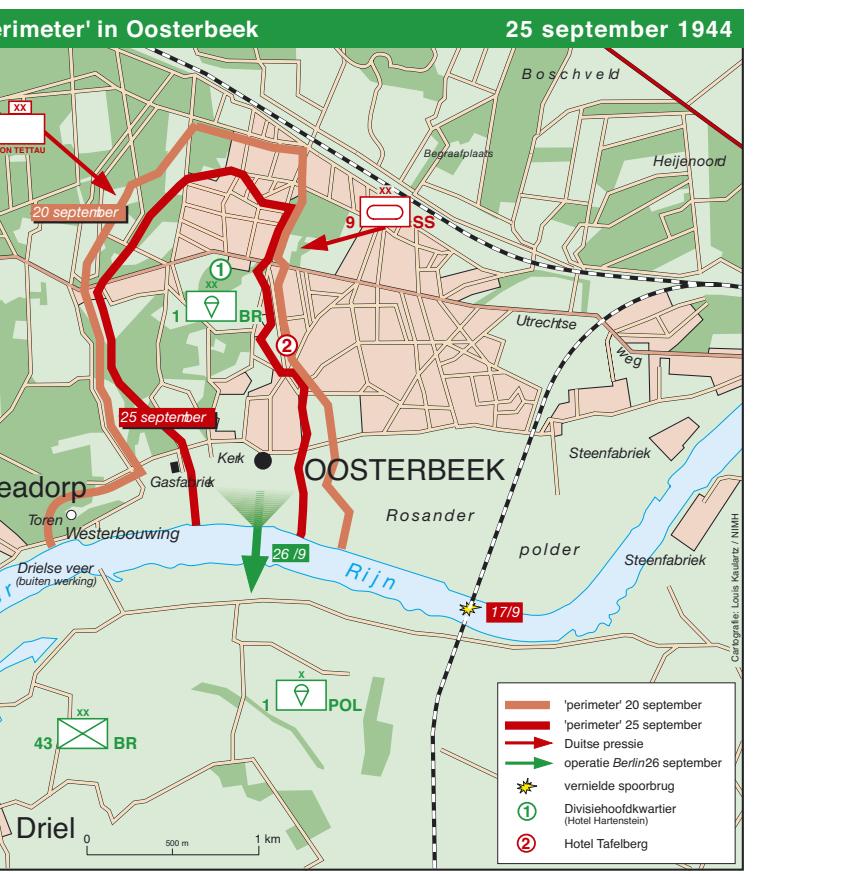
Jednostka Sił Lotniczych, których tradycje są kontynuowane przez Królewskie Siły Lotnicze;

Jednostka Sił Lotniczych Królewskich Sił Zbrojnych Holendersko-Indonezyjskich, których tradycje są kontynuowane przez Królewskie Siły Lotnicze;

Sinds 1940 zijn nog 199 namen aan het register van de Militaire Willems-Orde toegevoegd. Onder hen bevonden zich, vanwege hun inspirerend leiderschap ten tijde van de Tweede Wereldoorlog, twee leden van het Koninklijk Huis, te weten prins Bernhard, die op 15 juni 1946 tot Commandeur werd benoemd, en prinses Wilhelmina, die op 4 september 1948 tot ridder der eerste klasse werd benoemd. De prinses was de eerste vrouw die in het register van de Orde werd ingeschreven.

De wet biedt de mogelijkheid aan onderdelen van de weermacht die zich in de strijd bijzonder hebben onderscheiden het ridderkruis 4e klasse toe te kennen. Op grond hiervan is aan zes onderdelen van de Nederlandse krijgsmacht deze onderscheiding toegekend naar aanleiding van hun verrichtingen tijdens de Tweede Wereldoorlog, te weten:

Het Wapen der Militaire Luchtvaart (1940), waarvan de traditie door de Koninklijke Luchtmacht wordt voortgezet;
Het Wapen der Militaire Luchtvaart van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (1942), waarvan de traditie door de Koninklijke Luchtmacht wordt voortgezet;
De Marine Luchtvaartdienst (1942);

Również na sztandarze regimentu Van Heutsz Królewskich Sił Lądowych umieszczony jest od roku 1972 Order Wojskowy im. króla Willema I. Ten regiment kontynuuje tradycje Królewskich Sił Zbrojnych Holendersko-Indonezyjskich [het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger] (KNIL). Trzem jednostkom KNIL, mianowicie 7. Batalionowi Polowemu, 3. Batalionowi Polowemu i Korpusowi Żandarmerii Wojskowej w okręgu Atjeh i Onderhorigheden przyznano kolejno Order w latach 1849, 1877 i 1930.

Pierwszą zagraniczną jednostką wpisaną do Związku jest 82nd (US) Airborne Division, która uczczono za jej rolę w operacji Market Garden. 1. Samodzielna Brygada Spadochronowa (1st Polish Independent Parachute Brigade), której tradycje dziedziczyc polska 6. Brygada Desantowo-Szturmowa, dołącza teraz do tej amerykańskiej dywizji.

12 czerwca 1955 roku przyznano po raz ostatni Ordery Wojskowe im. króla Willema I kapitanom, J.H.C. Ulrici i T.E. Spier. Temu pierwszemu za jego rolę w ruchu oporu (1940-1945) i zasługi jako żołnierza w Holenderskich Indiach Wschodnich, drugiemu za jego czyny również w Holenderskich Indiach Wschodnich. Uroczystość miała miejsce w koszarach im. Frederika Hendrika w Vught. The two officers received their medals from Prince Bernhard, who also gave them the traditional accolade.

Since 1972, the Military Order of William has been part of the colours of the 'Van Heutsz' Regiment of the Royal Netherlands Army. This regiment continues the traditions of the Royal Netherlands Indies Army (KNIL). Three KNIL units, namely the 7th Field Battalion, the Third Field Battalion and the Marechaussee Corps of Aceh and Dependencies were awarded the Order in 1849, 1877 and 1930 respectively.

The first foreign unit to be admitted to the Order was the 82nd (US) Airborne Division for its role in Operation Market Garden. The 1st Independent Polish Parachute Brigade, whose traditions are continued by the 6th Polish Air Assault Brigade, will now join the American division.

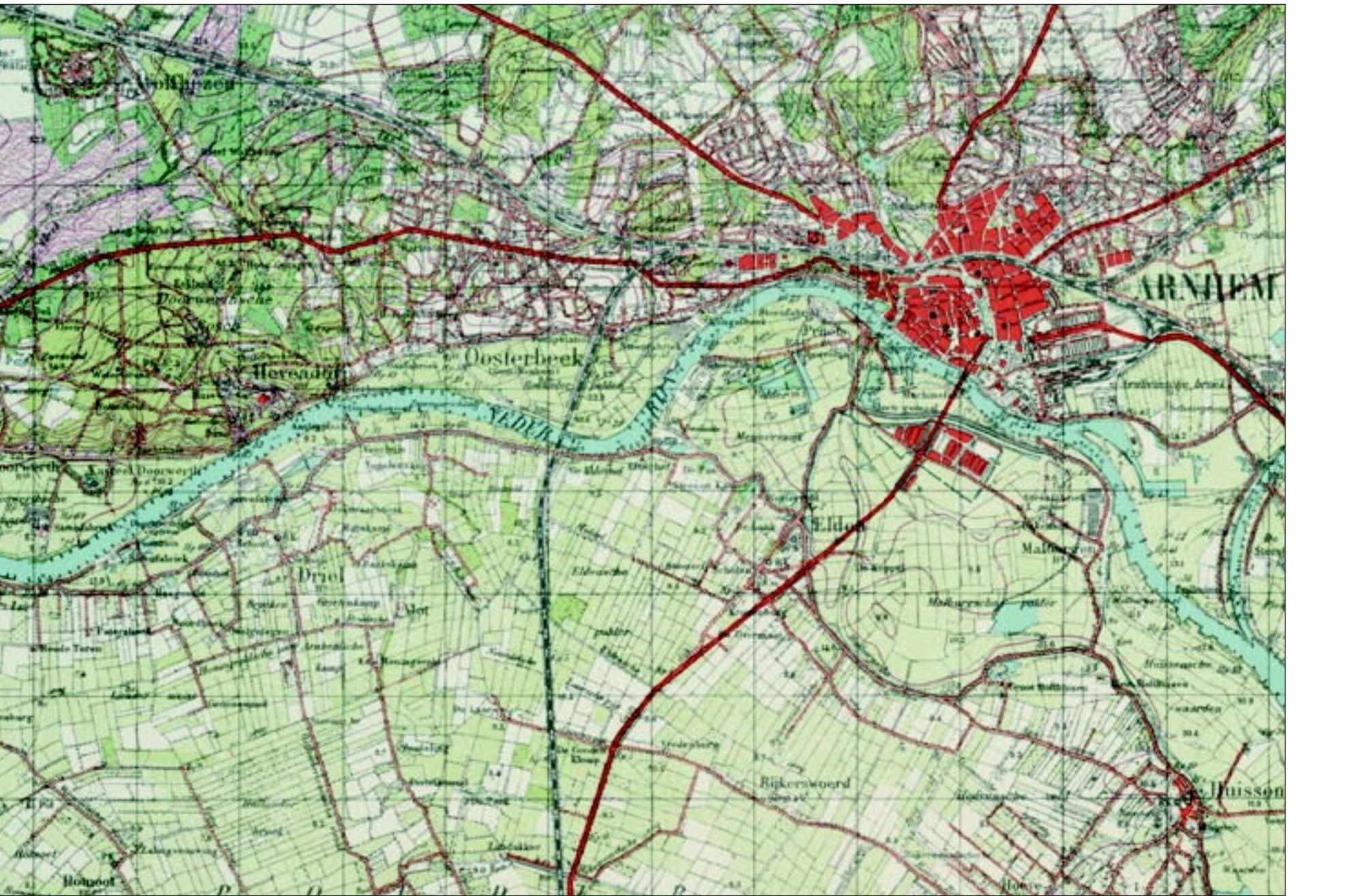
The last time that the Military Order of William was awarded to an individual was on 12 July 1955, to Captain J.H.C. Ulrici and Captain T.E. Spier. Captain Ulrici was awarded the honour for his role in the Dutch Resistance Army (1940-1945) and for his actions in Netherlands Indies as a serviceman. Captain Spier received the honour on account of his actions in Netherlands Indies. The awards ceremony took place in the Frederik Hendrik Barracks in Vught. The two officers received their medals from Prince Bernhard, who also gave them the traditional accolade.

De Koninklijke Nederlandse Brigade 'Prinses Irene' (1945), waarvan de traditie door het Garderegiment Fuseliers 'Prinses Irene' wordt voortgezet; Het Korps Mariniers (1946); De Onderzeedienst (1947).

Ook aan het vaandel van het Regiment Van Heutsz van de Koninklijke Landmacht is sinds 1972 de Militaire Willems-Orde gehecht. Dit regiment zet de traditie voort van het Koninklijk Nederlands-Indisch Leger (KNIL). Drie eenheden van het KNIL, te weten het 7e Veldbataljon, het 3e Veldbataljon en het Korps Marechaussee van Atjeh en Onderhorigheden kregen in respectievelijk 1849, 1877 en 1930 de Orde toegekend.

De eerste in de Orde opgenomen buitenlandse eenheid is de 82nd (US) Airborne Division, die daarmee in 1945 werd geëerd voor haar rol in operatie Market Garden. De 1e Zelfstandige Poolse Parachutistenbrigade, waarvan de traditie door de 6th (Polish) Air Assault Brigade wordt voortgezet, voegt zich nu bij deze Amerikaanse divisie.

Op 12 juli 1955 werd voor het laatst aan twee personen de Militaire Willems-Orde uitgereikt, en wel aan de kapiteins J.H.C. Ulrici en T.E. Spier, de eerste vanwege zijn rol in het verzet (1940-45)

Obaj oficerowie otrzymali odznaczenie z rąk księcia Bernarda, który dokonał zwyczajowego pasowania ich na kawalera.

Ostatnim (jak dotąd) konfliktom, w związku z którym przyznano odznaczenia Orderu Wojskowego im. króla Willema I, była wojna koreańska. Z 3.5000 żołnierzy, którzy służyli w Korei w Holenderskim Oddziale Narodów Zjednoczonych [het Nederlands Detachement Verenigde Naties], trzech żołnierzy – w tym dwóch pośmiertnie – zostało odznaczonych Orderem.

The last conflict that was cause for the honour to be awarded was the war in Korea. Of the 3,500 servicemen who served in the Netherlands United Nations Detachment in Korea, three servicemen – two posthumously – were admitted to the Order.

en zijn optreden als militair in Nederlands-Indië, de tweede vanwege zijn optreden als militair in Nederlands-Indië. De plechtigheid vond plaats in de Frederik Hendrikkazerne te Vught. De twee officieren ontvingen de onderscheiding uit handen van prins Bernhard, die hun ook de gebruikelijke ridderslag gaf.

Het (vooralsnog) laatste conflict dat aanleiding gaf tot het uitreiken van een Militaire Willems-Orde, was de Korea-oorlog. Van de circa 3.500 militairen die bij het Nederlands Detachement Verenigde Naties in Korea dienden, werden er drie – van wie twee postuum – in de Orde benoemd.

Order Brązowego Lwa

Do 1940 roku Holandia znała tylko dwa królewskie odznaczenia za męstwo, mianowicie Order Wojskowy im. króla Willema I oraz ustanowioną w 1877 roku Honorową Wzmiankę [Eervolle Vermelding.] Druga Wojna Światowa przyniosła w tej kwestii zmianę. I tak, już 11 czerwca 1940 roku Dekretem Królewskim został ustanowiony Brązowy Krzyż za „dzielne i roz tropne działanie przeciwko wrogowi”. Później dołączono Krzyż Zasługi i Krzyż Lotnika. Ponieważ w praktyce okazało się, że jest luka pomiędzy regulami przyznawania Orderu Wojskowego im. króla Willema I, a Brązowym Krzyżem, rząd w Londynie podjął w roku 1944 decyzję o ustanowieniu jeszcze jednego odznaczenia za waleczność, Orderu Brązowego Lwa. Uczyniono tym samym zadość życzeniu królowej Wilhelminy. Ustanowienie Orderu Brązowego Lwa odbyło się Dekretem Królewskim z 30 marca 1944 roku.

The Bronze Lion

Until 1940, the Netherlands had just two royal honours for bravery: the Military Order of William and the Honourable Mention, instituted in 1877. Changes were made during the Second World War. The Bronze Cross was instituted on 11 June 1940 by Royal Decree, and is awarded for ‘courageous and skilful actions against the enemy’. The Cross of Merit and the Flying Cross were later additions. In 1944, the Dutch government-in-exile in London made the decision to institute a new honour for bravery, the Bronze Lion. This was due to the fact that, in practice, there was a major divide between the rules for awarding the Military Order of William and the Bronze Cross. The government thus granted Queen Wilhelmina's wishes and the Bronze Lion was instituted by Royal Decree on 30 March 1944.

De Bronzen Leeuw

Tot 1940 kende Nederland slechts twee koninklijke dapperheidsonderscheidingen, te weten de Militaire Willems-Orde en de in 1877 ingestelde Eervolle Vermelding. Tijdens de Tweede Wereldoorlog kwam hierin verandering. Zo werd reeds op 11 juni 1940 bij Koninklijk Besluit het Bronzen Kruis ingesteld voor ‘moedig en beleidvol optreden tegenover de vijand’. Later werden daar nog het Kruis van Verdienste en het Vliegerkruis aan toegevoegd. Omdat in de praktijk bleek dat er een gat gaapte tussen de toekenningssregels voor de Militaire Willems-Orde en het Bronzen Kruis, nam de regering in Londen in 1944 het besluit nog een dapperheidsonderscheiding in het leven te roepen, en wel de Bronzen Leeuw. Zij gaf daarmee gevolg aan een wens van koningin Wilhelmina. De instelling van de Bronzen Leeuw geschiedde bij Koninklijk Besluit van 30 maart 1944.

Artykuł 2 Dekretu Królewskiego brzmi jak następuje:

„Order Brązowego Lwa zostaje przez Nas przyznany wojskowym w służbie Królestwa Niderlandów, którzy w walce z nieprzyjacielem odznaczyli się czynami męstwymi i roztoplonymi”.

Artykuł 3 dodaje do tego:

„Order Brązowego Lwa może być, z powodów, wymienionych w Artykule 2, przyznany:
1. niewojskowym, Holendrom i holenderskim poddanym;
2. cudzoziemcom, o ile ich czyny służyły dobru Państwa Holenderskiego”.

Order Brązowego Lwa zastąpił Eervolle Vermelding. W hierarchii holenderskich odznaczeń za męstwo zajmuje drugie miejsce po Orderze Wojskowym im. króla Willema I. Do tej pory Order Brązowego Lwa przyznano łącznie 1.205 osobom, z czego 336 cudzoziemcom.

Ostatnie odznaczenia, w liczbie trzech, zostały przyznane w 1962 roku w związku z konfliktom z Indonezją o Nową Gwineę.

Article 2 of this Royal Decree reads as follows:

‘We award the Bronze Lion to military personnel in the service of the Kingdom of the Netherlands who have distinguished themselves in battle against the enemy by carrying out acts of exceptional courage and skill.’

Article 3 has the following addition:

‘The Bronze Lion can, for the reasons stated in Article 2, also be awarded to:
1. non-military personnel of the Dutch nationality or citizens of the Netherlands;
2. non-nationals, in the case that their actions have been to the benefit of the Kingdom of the Netherlands.’

The Bronze Lion, which replaced the Honourable Mention, is second in precedence after the Military Order of William on the list of precedence of the Netherlands awards for bravery. Until the present day, a total of 1,205 persons, 336 foreign nationals among them, have been awarded the Bronze Lion. The last time the Bronze Lion was awarded was in 1962, when three awards of the medal were made in connection with the conflict with Indonesia over New Guinea.

Artikel 2 van dit Koninklijk Besluit luidt als volgt:

‘De Bronzen Leeuw wordt door Ons toegekend aan militairen in dienst van het Koninkrijk der Nederlanden, die zich in den strijd tegenover den vijand door het bedrijven van bijzonder moedige en beleidvolle daden hebben onderscheiden.’

Artikel 3 voegt hieraan toe:

‘De Bronzen Leeuw kan, om redenen, vermeld in Artikel 2, mede worden toegekend aan:
1. niet-militairen, Nederlander of Nederlandsch onderdaan zijnde;
2. vreemdelingen, indien hun optreden heeft gestrekt ten behoeve van den Nederlandschen staat.’

De Bronzen Leeuw, die in de plaats kwam van de Eervolle Vermelding, staat in de rangorde van Nederlandse dapperheidsonderscheidingen op de tweede plaats achter de Militaire Willems-Orde.
In totaal is tot op heden aan 1.205 personen een Bronzen Leeuw toegekend, onder wie 336 buitenlanders. De laatste onderscheidingen, drie in getal, werden in 1962 uitgereikt, naar aanleiding van het conflict met Indonesië om Nieuw-Guinea.

Tylko jeden raz przyznano Order Brązowego Lwa sztandarowi jednostki. Dekretem Królewskim z 9 maja 1950 roku postanowiono, że to odznaczenie zostanie nadane 21eme i 3ieme Regiment Chasseurs Parachutistes armii francuskiej w związku z ich zasługami w wyzwalaniu Holandii w kwietniu 1945 roku.

The Bronze Lion has been awarded to unit colours on just one single occasion. By Royal Decree of 9 May 1950, the honour was awarded to the 21st and 3rd Régiment Chasseurs Parachutistes of the French army for their part in the liberation of the Netherlands in April 1945.

Slechts eenmaal is de Bronzen Leeuw aan het vaandel van een eenheid gehecht. Bij Koninklijk Besluit van 9 mei 1950 werd bepaald dat deze onderscheiding werd toegekend aan het 21ste en 3de Régiment Chasseurs Parachutistes van het Franse leger, vanwege hun bijdrage aan de bevrijding van Nederland in april 1945.

42

43